

De leerkracht als duizendpoot

Deze dagen beginnen duizenden schoolgaande kinderen en jongeren hun boekentas in orde te maken. Binnenkort zullen zij weer massaal gepakt en gezakt door de schoolpoort stappen, op weg naar een nieuw uitdagend en leerrijk schooljaar.

Ongetwijfeld kriebelt het al bij je kind. Wat zal ik dit jaar leren? Hoe ziet mijn klasgroep er uit? Wat heb ik nodig van schoolgerief? En: welke leerkracht staat dit jaar voor de klas?

Die leerkrachten maken zich stilaan op om er weer met volle energie een schooljaar tegenaan te gaan. Lesgeven, coachen, stimuleren en ondersteunen zullen ook dit schooljaar slechts enkele van hun opdrachten uitmaken. Want ook de boekentas van de leerkracht raakt steeds meer overvol.

De meeste leerkrachten zijn gepassioneerd door hun vak. Ze zijn actief, ook buiten de schoolmuren, zijn verdraagzaam en hebben respect voor ieders talenten. Door een groeiende werkdruk neemt het ziekteverzuim bij leerkrachten echter toe.

Hoe komt dat? Is lesgeven anders dan vroeger?

Ja, zegt Astrid De Groeve, studente aan het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen en zelf leerkracht. Vroeger droeg de leerkracht enkel kennis over, nu krijgen leerkrachten alsmaar meer bijkomende taken.

De leerkracht van vandaag maakt deel uit van **de opvoeding en persoonlijkheidsvorming van de leerlingen**. Hij of zij werkt met kinderen en jongeren in de periode dat ze het meest beïnvloedbaar zijn in hun leven.

Wat brengt volgens jou de leerkracht je kind bij?

Hij geeft kennis door, leert je kind denkvermogen en zoeken naar oplossingen. Hij leert je kind ook sociale vaardigheden: contacten leggen met anderen, respectvol met elkaar omgaan,... Daarnaast geeft hij maatschappelijke opvoeding, over de rollen binnen het gezin, de familie, de klas, de school en de maatschappij. Lichaamsopvoeding bestaat niet enkel uit de lessen L.O., maar gaat ook over hygiëne, gezondheid en preventie. Een leerkracht laat kinderen creatief zijn en staat open voor fantasie. Hij heeft aandacht voor de gevoelens van je kind. Tenslotte staat hij mee in voor het opvoeden naar verantwoordelijke en zelfstandige volwassenen.

Waarom is dat moeilijker dan vroeger?

Een hedendaagse klas bestaat uit een diversiteit aan leerlingen. Elk kind heeft zijn eigen sterktes en zwaktes. Leerlingen komen uit verschillende gezinssituaties: steeds meer gezinnen vallen niet onder de noemer van het traditionele gezin. Sommige leerlingen spreken een andere taal. Anderen hebben het niet breed thuis. Sommige leerlingen vragen speciale aandacht: ze hebben gedrags- of leerproblemen (bv. ADHD).

Onderwijs maakt deel uit van de samenleving waarin wij leven. **En die samenleving is grondig veranderd.** Net zoals de huidige leerlingen anders zijn dan vorige generaties. Jongeren moeten hun weg vinden in een maatschappij waar alles snel gaat en consumptie hoogtij viert. In de individualistische samenleving kiest ieder voor zichzelf. In die omgeving zoeken adolescenten naar een eigen identiteit, met normen en waarden die ze zelf belangrijk vinden. Die kunnen wel eens botsen met de ideeën van de leerkracht. Leerlingen van vandaag zijn conservatiever en individualistischer dan hun leerkrachten en ze zijn mondiger geworden. Jongeren hebben veel vrijheden, maar die vrijheid vergroot de behoefte aan gezag. Bovendien kunnen leerlingen goed

weg met nieuwe communicatiemiddelen. Ze staan onbeperkt in contact met elkaar. Niet elke leerkracht heeft een goed zicht op de wereld van Facebook of Twitter.

Deze ontwikkelingen brengen **onzekerheid** met zich mee. Leerkrachten vragen zich af of ze het wel goed doen. Een goede leerkracht geeft goed les, kan goed met de kinderen omgaan en kan de klas onder controle houden. Een gemotiveerde, evenwichtige en passionele leerkracht is de sleutel tot kwaliteitsvol onderwijs. Maar dan moet die leerkracht wel goed in zijn vel zitten en voldoening halen uit zijn job.

Kunnen ouders hun steentje bijdragen aan het welbevinden van de leerkracht?

Zeker. Door respect te hebben voor het gezag van de leerkracht én door actief betrokken te zijn bij het onderwijs. Ouders en leerkracht hebben **een gezamenlijke verantwoordelijkheid** voor de opvoeding en ontwikkeling van het kind. Leerkrachten helpen mee aan de opvoedingstaken van ouders, ouders staan in voor de opvolging van de ontwikkeling en leerprocessen van hun kinderen.

Kun je een aantal concrete tips geven aan ouders hoe ze dit doen?

Je ondersteunt de ontwikkeling van je kind door thuis tijd en ruimte te voorzien voor de schooltaken, als je het schoolwerk opvolgt en interesse toont.

De leerkracht is je aanspreekpunt. Wil je iets doorgeven, maak dan een afspraak of schrijf een berichtje in de schoolagenda van je kind. Op een oudercontact bespreek je de vorderingen van je kind, zijn gedrag in de klas, hoe je kind zich voelt op school, hoe hij thuis zijn schoolwerk opneemt. Je leert er de leerkracht kennen. Denk eraan dat zo'n gesprekken in het belang van je kind zijn.

Wil je meer inspraak in het beleid van de school en wil je meedenken over de jaarplanning, het studieaanbod of het schoolreglement, dan kun je zetelen in de schoolraad.

De ouderraad organiseert info-avonden of andere activiteiten. Een goed moment om de school en andere ouders te leren kennen.

Astrid De Groeve schreef het eindwerk 'De leerkracht als duizendpoot. Over welbevinden en kwaliteitsvol onderwijs in postmoderne tijden'. Ze is zelf leerkracht. De opleiding bachelor in gezinswetenschappen heeft haar naar eigen zeggen inzicht gegeven om haar onderwijsopdracht nog beter te vervullen.